

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Νικόλαος Εμμ. Παπαοικονόμου, *Προσωπογραφία Αγωνιστών του 1821 από τη Χαλκιδική και τη Θεσσαλονίκη. Όψεις της συμβολής της Μακεδονίας στην Επανάσταση του 1821 και στη συγκρότηση του πρώτου τακτικού στρατού του Ελληνικού κράτους, Θεσσαλονίκη, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 2016, σελ. 655.*

Για δύο περίπου αιώνες από το 1821 έως σήμερα η συμβολή της Μακεδονίας στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας δεν είχε λάβει τη δέουσα θέση στην ευρύτερη βιβλιογραφία για την Ελληνική Επανάσταση. Ελάχιστες υπήρξαν οι αναλυτικές εργασίες που κάλυψαν εκείνες τις σελίδες του απαράμιλλου ηρωισμού, τον οποίο επέδειξαν οι Μακεδόνες στα πεδία των μαχών της Κασσάνδρας, του Ολύμπου, της Νάουσας και δεκάδων άλλων τόπων της Μακεδονικής γης. Με εξαίρεση βέβαια τις μελέτες των πνευματικών πρωτομαστόρων της Ε.Μ.Σ. Ιω. Βασδραβέλλη, Απ. Βακαλόπουλου και Νικ. Μέρτζου. Σχεδόν πλήρης επίσης ήταν η απουσία από την ιστοριογραφία της Επανάστασης αναφορών στους πρωταγωνιστές των γεγονότων της περιόδου 1821-1822. Εκτός από τα ονόματα των επιφανέστερων Μακεδόνων, όπως ήταν ο Τάσος Καρατάσος, ο Αγγ. Γάτσος, ο Εμμ. Παπάς, ο Στ. Χάψας κτλ. αγνοούσαμε τους απλούς «μουλουκτσήδες» και τους στρατιώτες, οι οποίοι ήταν εκ των πρωταγωνιστών του Αγώνα της Ανεξαρτησίας και τελικά συνέβαλαν στην Ανεξαρτησία της Ελλάδας. Ήταν αναγκαίο ως εκ τούτου οι αγωνιστές αυτοί να ανασυρθούν από τη λήθη της Ιστορίας και να λάβουν τη θέση που τους αρμόζει πλάι στους Νοτιοελλαδίτες ήρωες του 1821. Καθώς δεν πρέπει να λησμονούμε ότι οι Μακεδόνες συμμετείχαν σε όλες σχεδόν τις πολεμικές συγκρούσεις με τους Οθωμανούς όχι μόνο στην περιοχή της Μακεδονίας, αλλά σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο από το 1821 έως το 1829.

Τα ίδια πρόσωπα μετά την απελευθέρωση συνέχισαν την υπηρεσία τους προς την πατρίδα στελεχώνοντας τον πρώτο τακτικό στρατό του Καποδίστρια και του Όθωνα. Από τις Χιλιαρχίες και τα Ελαφρά Τάγματα του Κυβερνήτη, κατόπιν στη Φάλαγγα, στη Χωροφυλακή, στην Οροφυλακή, στο Πολεμικό Ναυτικό, στους Ακροβολιστές, στους Λογχιστές, στο Πυροβολικό και στις υπόλοιπες στρατιωτικές υπηρεσίες του Οθωνικού Βασιλείου όπου η παρουσία τους είναι συνεχής.

Η παρούσα εργασία ασχολείται με τη δράση των αγωνιστών του 1821 από τη Χαλκιδική και τη Θεσσαλονίκη και περιλαμβάνει τα βιογραφικά σημειώματα 1.300 ατόμων από 63 χωριά και περιοχές της Κεντρικής Μακεδονίας. Πρόκειται για ένα είδος τοπικού χαρακτήρα «βιογραφικού λεξικού» Αγωνιστών του 1821 εμπλουτισμένου με παραπομπές σε αδημοσίευτες ως επί το πλείστον ιστορικές πηγές.

Κύριος σκοπός της συγκεκριμένης ερευνητικής προσπάθειας είναι η ανάδειξη από την αφάνεια πολλών αγνώστων και λησμονημένων έως πρόσφατα Μακεδόνων μαχητών του Αγώνα της Ανεξαρτησίας, με την ελπίδα πως οι σύγχρονοι Έλληνες θα προσφέρουν την οφειλόμενη αναγνώριση στα πρόσωπά τους. Από τη συνοπτική παρουσίαση των βιογραφιών αναδεικνύεται η καίρια συμβολή της Χαλκιδικής και της Θεσσαλονίκης στην Επανάσταση του 1821 και στη συγκρότηση του πρώτου τακτικού στρατού του ελληνικού κράτους. Σκιαγραφείται δηλαδή μια ιστορική πορεία των βιογραφούμενων προσώπων που ξεκινά από τις αρχές της δεκαετίας του 1820 και φτάνει μέχρι τα μέσα του 19ου αιώνα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Εθνικής Αμύνης 4, 546 21, Θεσσαλονίκη. Τηλ. 2310 271-195, 2310 270-972 FAX 2310 271-501

e-mail: ems@ems.gr – site: www.ems.gr